

สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรม การเรียนการสอนภาษาไทย และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
2. สัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ชั้น 1 ชุด เพื่อใช้สอบถามเพื่อใช้สอบถามอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี

3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี

ตัวอย่างประชากร

ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ อาจารย์ ผู้สอนวิชาภาษาไทย 72 คน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรีที่เลือกเรียนวิชาภาษาไทย เป็นวิชาเอก 240 คน รวมตัวอย่างประชากร 312 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูล ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่ได้มา มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จของ SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และทดสอบค่าที (t-test) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางและความเรียง ส่วนข้อมูลตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดนำข้อมูลมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย เสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อาจารย์มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท และส่วนใหญ่มิ่ประสบการณ์ในการสอนมาแล้วระหว่าง 11 - 15 ปี นอกจากงานสอนแล้ว อาจารย์ทุกคนยังมีหน้าที่พิเศษด้วย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการศูนย์วัฒนธรรม และอาจารย์นิเทศก์ ส่วนนักศึกษาที่ตอบแบบ

สอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และศึกษาในระดับปริญญาตรี นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียน
วิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก เพราะสนใจมากเป็นพิเศษ

2. อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจุบันศูนย์วัฒนธรรม
วิทยาลัยครู มีบทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่ วัฒนธรรม และด้านส่ง-
เสริมงานประเพณีท้องถิ่นในระดับมาก ส่วนบทบาทในด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้าน
วัฒนธรรม ด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากร ด้านวัฒนธรรม การจัดทำแผนการหอวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ยังอยู่ในระดับน้อยและมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

3. บทบาทในด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้านวัฒนธรรม อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรจะศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้าน
อยู่ในระดับมากในเรื่อง ความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของคนไทยและคนไทยท้องถิ่น เช่น
การกินอยู่ ยารักษาโรค ประเพณีของสถานที่ หรือบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรม
ท้องถิ่น ที่ปรากฏในวรรณคดีไทยหรือวรรณกรรมท้องถิ่น เช่น สงกรานต์ เทศน์มหาชาติ เป็นต้น
ภาษาถิ่น และการรำและละครพื้นบ้าน ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษามีความ
คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

4. บทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทอยู่ในระดับมาก
ในเรื่อง ให้ความมือและสนับสนุนการจัดนิทรรศการ เกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทย
และท้องถิ่น ให้ความแนะนำและช่วยเหลือการศึกษาค้นคว้าทางภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทย
และท้องถิ่น จัดสาธิตการแสดงเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นสำหรับเด็ก เพลงพื้นบ้าน
เพลงกล่อมเด็ก เชื้อวิทยากรมาบรรยาย อบรม หรือสาธิตเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม
ประเพณีไทยและท้องถิ่น แนะนำหรือสาธิตการนำเกม ละคร บทบาทสมมุติ โดยใช้เรื่องราว
ในท้องถิ่น เช่น นิทานพื้นบ้าน หรือวรรณกรรมท้องถิ่นมาประกอบ การเรียนการสอน

และสนับสนุนให้มีการจัดประกวดการ เล่านิทานพื้นบ้าน การท่ายปริศนาพื้นบ้าน ส่วนบทบาทใน ลักษณะอื่น นอกเหนือจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 และ .01

5. บทบาทในด้านการส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ควรจะมีบทบาทในด้านการส่งเสริมงาน ประเพณีท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

6. บทบาทในด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม อาจารย์และ นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้อง กันว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ในการจัดอบรมเรื่อง การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยและ ท้องถิ่น การนำความรู้ ความคิดทางวัฒนธรรมพื้นบ้านสอดแทรกในบทเรียน สำหรับชั้นประถม ศึกษาและมัธยมศึกษา การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย การฝึกอบรมเพื่อเป็นวิทยากรในการ เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทยและท้องถิ่น และการฝึกทักษะทางการพูด การอ่านแบบต่าง ๆ ส่วนฝึกอบรมในลักษณะอื่นนอกเหนือจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

7. บทบาทในด้านการจัดดำเนินการหอวัฒนธรรมท้องถิ่น อาจารย์และนักศึกษามี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ในการจัด การดำเนินการ เรื่องมีสไลด์เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านและการละเล่นสำหรับเด็ก มีเจ้าหน้าที่สำหรับ บริการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จัดสไลด์เกี่ยวกับมารยาทไทยและแถบ บ้านทึกลงเกี่ยวกับภาษาถิ่น ภาพนิ่งและภาพนิ่งเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม

อาจารย์และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในเรื่องมีห้องสำหรับเก็บข้อมูลและจัดแสดงข้อมูลทางภาษา วรรณกรรมและคติชนวิทยาไทย เฉพาะ มีหนังสือเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น มีของจริง เช่น สมุดข่อย ใบลาน

หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น ไล คราค ไท กระบุง กี่กระทก เป็นต้น อาจารย์เห็นว่าควรจัดดำเนินการในระดับมากที่สุด นักศึกษาเห็นว่าควรจัดในระดับมาก และในเรื่องภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์ (วีดีโอเทป) เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ อาจารย์เห็นว่าควรจัดดำเนินการในระดับมาก นักศึกษาเห็นว่า ควรจัดในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ $.01$

8. ข้อเสนอแนะของอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์และนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยควรปฏิบัติความบทบาทด้านต่าง ๆ ดังนี้

8.1 บทบาทในด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยงานด้านวัฒนธรรม ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านคติชนวิทยาอย่างจริงจัง โดยให้การสนับสนุนทั้งทางด้านการงบประมาณและการเสริมแรงด้านกำลังใจ

8.2 บทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม ศูนย์ฯ ควรเน้นเรื่อง การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ความเข้าใจ และจัดสาธิตหรือจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรม ชนบทรรมนิยมประเพณีพื้นบ้าน

8.3 บทบาทในด้านการส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษารวบรวมข้อมูลและจัดแสดงประเพณีท้องถิ่นตามเทศกาลต่าง ๆ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

8.4 บทบาทในด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม ศูนย์ฯ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางคติชนวิทยาอย่างจริงจัง

8.5 บทบาทในด้านการจัดดำเนินการด้านหอวัฒนธรรมท้องถิ่น ศูนย์ฯ ควรมีอาคารหอวัฒนธรรมที่เป็นสัดส่วนของตนเองโดยเฉพาะ ควรมีห้องสำหรับจัดเก็บแสดงข้อมูลหรือกิจกรรมทางวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ หอคติชนวิทยา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในด้านต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย

อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูได้ดำเนินงานตามบทบาทด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรม และบทบาทด้านการส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้านวัฒนธรรม ด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม ด้านการจัดทรวัฒนธรรมท้องถิ่น ยังอยู่ในระดับน้อย ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อให้การสนับสนุน ส่งเสริม การเรียนการสอนภาษาไทย เป็นไปได้้น้อยกว่าเท่าที่ควร

การที่บทบาทในแต่ละด้านของศูนย์วัฒนธรรมอยู่ในระดับดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูแต่ละศูนย์ เน้นบทบาททางด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม และด้านการส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่นมากเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บำรุง สุขพรรณ (2525: 49) ที่พบว่า กิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมส่วนมากดำเนินงานนั้นจะมี 4 ลักษณะ คือ กิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณี และวัฒนธรรม เช่น งานบุญบั้งไฟ สงกรานต์ กฐิน และเทศกาลต่าง ๆ ร้อยละ 26.30 กิจกรรมด้านศาสนาและวันสำคัญทางศาสนา ร้อยละ 25.70 กิจกรรมด้านวัฒนธรรมทุก ๆ ด้าน ร้อยละ 25.12 และการประสานงาน การเผยแพร่ข่าวสาร การประสานงานวัฒนธรรมร้อยละ 22.88

การที่ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู มีบทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรม และด้านการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู มีประสบการณ์ได้พบได้เห็นในเรื่องเหล่านี้ มามากกว่างานด้านอื่น ๆ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และได้รับการฝึกอบรม เฉพาะด้านเป็นสำคัญ เช่น ต้องมีความรู้ความเข้าใจใน

เรื่องของระเบียบวิธีขั้นต้นก่อนการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดระบบการเก็บข้อมูล เป็นพิเศษ แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ซึ่งรวมทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ส่วนมากทำงานศูนย์วัฒนธรรม ค่ายหน้าที หรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายบ้างและบางส่วนทำงานด้วยความสมัครใจเพราะสนใจทางวัฒนธรรมประเพณีไทย ทั้งนี้ก็ไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถทางด้านการวิจัย ระเบียบวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ในหอวัฒนธรรมเท่าที่ควร ดังที่ บำรุง สุขพรรณ (2525: 46-47) วิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานค้ำส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่จากผู้บังคับบัญชามอบหมาย หรืออาจารย์มอบหมาย ร้อยละ 83.50 สมัครใจเองร้อยละ 6.50 เมื่ออาจารย์และเจ้าหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ ขาดความชำนาญทางด้านของการวิจัย จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการจัดฝึกอบรมผู้อื่น เพื่อเป็นวิทยากร หรือฝึกอบรมให้เข้าใจระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมและจัดระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ การที่ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทในด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้านวัฒนธรรม ด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม และการจัดดำเนินการหอวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู เพิ่งจะได้รับการแต่งตั้งและเริ่มดำเนินงานเมื่อประมาณ 5 ปีมานี้เอง ดังนั้นจึงอาจขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดงบประมาณ ขาดเจ้าหน้าที่และมีปัญหาการบริหารงานก็เป็นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำรุง สุขพรรณ (2525: 58) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกิจกรรมวัฒนธรรม เป็นเพราะขาดด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 40.10 ขาดงบประมาณร้อยละ 36.01 ขาดเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 13.02 ปัญหาการบริหารงาน ร้อยละ 10.87 และสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของประชา พระแก้ว ซึ่งกล่าวไว้ในการประชุมสัมมนาคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ณ คีตสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2525 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ก. 2525: 51-52, 58) ว่า ปัญหาของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูเท่าที่ทราบ ประการแรก คือ ทรัพยากรศูนย์ บางวิทยาลัยไม่ใช่อธิการ ทำให้การสั่งงานติดขัดไม่เป็นไปได้อย่างที่ควร ประการที่ 2

คือ เรื่องการเงิน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติโอนเงินไปให้ช้า มีเวลา
ดำเนินงานเหลือเพียง 3-4 เดือน ทำให้งานรั้งตัว ทำไม่ทันและประการสุดท้าย คือ
อาจารย์ในวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมนั้นเป็นศูนย์เดือน ไม่มีกฎหมาย
รับรอง เวลาดำเนินงานนั้นจะนำมาพิจารณาของเงินเดือน จะถูกคณะอาจารย์อื่น
คัดค้านว่าทำงานไม่ตรงเป้าหมาย จึงทำให้ผู้ดำเนินงานเสียกำลังใจ

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวย่อมเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามบทบาท
ต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่ามีการดำเนินงานตาม
บทบาทต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะบทบาทในด้านการฝึกอบรมวิทยากรและ
บุคลากรด้านวัฒนธรรม และการจัดดำเนินการหอวัฒนธรรมท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้ามี
การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยมากก็ย่อมมีข้อมูลทั้งทางคานเอกสาร งานวิจัย วัสดุอุปกรณ์
ซึ่งอาจอยู่ในรูปของของจริงหรือสื่อทัศนูปกรณ์อื่น เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์
(วีดีโอเทป) มาจัดเก็บรวบรวมหรือจัดแสดงไว้ในหอวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาและ
อาจารย์สามารถจะศึกษาค้นคว้าเรื่องราว ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ และใช้ในการเรียน
การสอนภาษาไทยได้ นอกจากนี้ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในลักษณะต่าง ๆ ก็ยอม
ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยให้ผู้อื่นได้ด้วย

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า โดยส่วนรวม บทบาทในด้านต่าง ๆ ของศูนย์
วัฒนธรรมเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ยังอยู่ในระดับน้อย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมีส่วน
ในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาไทยได้ไม่มากเท่าที่ควร

2. บทบาทในด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยงานด้านวัฒนธรรม
อาจารย์และนักศึกษาต้องการให้ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูมีบทบาทในการศึกษา ค้นคว้า
และวิจัยงานด้านวัฒนธรรมในระดับมาก โดยอาจารย์เห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัย
ครูควรจะมีบทบาทในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเรื่องการละเล่นพื้นบ้านอยู่ในระดับ
มากที่สุดเป็นอันดับแรกและรองลงไป คือ วรรณกรรมท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
ว่า เรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ มีอยู่ในหลักสูตรวิชาภาษาไทยหลายวิชา ทั้งในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้อง

ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้อย่างกว้างขวางจึงจะสามารถถ่ายทอดให้นักศึกษาได้ เพราะต่อไปเมื่อนักศึกษาจบไปเป็นครูก็ต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมเหล่านี้ต่ออีกเช่นกัน อีกประการหนึ่งคงเป็นเพราะเห็นว่า การละเล่นพื้นบ้านวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นวัฒนธรรมที่ควรแก่การอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่ เพราะสะท้อนให้เห็นถึงภาษา วัฒนธรรม ประเพณี สังคมของคนสมัยต่าง ๆ ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของปราณี วงษ์เทศ (2525) และการวิจัยของสุมาลย์ เรืองเดช (2518) สมจิตร กัลยาศิริ (2524) ซึ่งพบว่า การละเล่นพื้นบ้านและเพลงพื้นบ้านเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แสดงให้เห็นถึงภาษา ความเชื่อ เศรษฐกิจ สภาพสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยมของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยของ ประจักษ์ สายแสง (2516) สุรียา คงประเสริฐ (2522) ทรงศักดิ์ ปรารงค์วัฒนากุล (2519) สุนทรี ดวงทิพย์ (2525) และอุทัย วรสุวรรณรักษ์ (2525) ที่พบว่า วรรณกรรมพื้นบ้านแสดงให้เห็นถึงลักษณะการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อ และคตินิยมต่าง ๆ ของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้ สุนทรี ดวงทิพย์ ยังเห็นว่า วัฒนธรรมพื้นบ้านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน แต่ครูยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้าน

ส่วนนักศึกษาเห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ควรศึกษาค้นคว้าและวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมประเพณีของไทยและท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณคดีไทยหรือวรรณกรรมท้องถิ่น เช่น สงกรานต์ เทศน์มหาชาติ เป็นต้น ในระดับมากเป็นอันดับแรกและรองลงไป คือเรื่องประวัติของสถานที่หรือบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่นหรือวรรณคดีไทยนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาสนใจที่จะศึกษาทางด้านวรรณคดีไทยหรือวรรณกรรมท้องถิ่นมาก ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ศรีจันทร์ วิชาติตรง (2514) นภาศรี หงส์นาค (2518) สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย (2518) และ มาลี อุ่นอก (2519) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนวรรณคดีไทยมากกว่าหลักภาษาเพราะเนื้อหาทางวรรณคดีให้ทั้งความรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม จริยธรรม ศิลปะ ประวัติศาสตร์ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยก่อน และให้ความ

สนุกสนานเพลิดเพลิน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Royal J. Morsey (1965) ที่พบว่า ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการศึกษาวรรณคดีส่วนหนึ่งก็คือ มีความเข้าใจถึงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและช่วยให้มีประสบการณ์ในชีวิตที่ รวมทั้งสามารถใช้เหตุผลและประโยชน์จากวรรณคดีเพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างดี และสอดคล้องกับแนวคิดของ Kevin Sue Bailey (1981) ที่พบว่า เราสามารถศึกษาจริยธรรมโดยผ่านทางวรรณคดีได้

จากข้อคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ทำให้เป็นที่คาดหวังว่า ถ้าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้าและเรื่องต่าง ๆ มากแล้ว ย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งในการสนับสนุนส่งเสริมให้การเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. บทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม อาจารย์และนักศึกษามองเห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทในการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก และอาจารย์คิดว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ควรจะสนับสนุนให้นำเรื่องราวของท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงไป คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ การศึกษาค้นคว้าทางภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น และให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์เห็นว่าความสำคัญของท้องถิ่นและการนำเรื่องราวของท้องถิ่น ซึ่งได้แก่วรรณกรรมพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน ประวัติดั้งถิ่น หรือ วัฒนธรรมท้องถิ่นอื่น ๆ มาใช้ในการสร้างหนังสือสำหรับเด็กนั้นจะช่วยให้เด็กที่ได้อ่านหนังสือและผู้สร้างหนังสือได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา สังคม วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่นตนเองยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษาเรื่องราวของท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิ่งแก้ว อัครดากร (2518: 2) ที่กล่าวว่า การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้เราเข้าใจถึงเอกลักษณ์ คือ ความมีอิสระทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรีย์ ควงทิพย์

(2525) ที่พบว่า วรรณกรรมพื้นบ้านมีคุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้มาก

นอกจากนี้ การที่อาจารย์เห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมควรให้คำแนะนำช่วยเหลือ การศึกษาค้นคว้าเรื่องของภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรมไทยในระดับมากขึ้น เพราะอาจารย์เห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูน่าจะเป็นแหล่งวิทยากรที่ดีในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวทางวัฒนธรรมและโดยเฉพาะเรื่องราวทางคติชนวิทยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล คำศรี (2522) ที่พบว่า แหล่งเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ ที่ครูอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า สำคัญมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนคติชนวิทยา เป็นอย่างมากคือ ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของสุจริต เพ็ชรชอบและสายใจ อินทร์พรหม (2523: 4) ที่ว่าครูภาษาไทยควรเป็นผู้รู้แหล่งวิทยากรดี ทั้งที่เป็นบุคคล สภามัน และเอกสาร และนำแหล่งวิทยากรเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ส่วนนักศึกษา เห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่นในระดับมากเป็นอันดับแรกและรองลงไปคือ การจัดสาธิตการแสดงเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นสำหรับเด็ก เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก นั้น อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะในวิชา คติชนวิทยา วรรณกรรมท้องถิ่น ภาษาถิ่น และวรรณคดีเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจไว้รู้ได้เห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ หรืออาจลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงจะทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจนและสามารถที่จะถ่ายทอดต่อให้ผู้อื่นได้ แต่เนื่องจากนักศึกษาไม่มีความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เท่าที่ควรหรือบางคนอาจไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อนจึงมุ่งหวังให้ศูนย์วัฒนธรรมได้เป็นตัวกลางในการจัดแสดงหรือสาธิตเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นผลดียิ่ง

การจัดนิทรรศการหรือจัดสาธิตเกี่ยวกับเรื่องราวทางท้องถิ่นโดยเฉพาะสิ่งที่นักศึกษาไม่ค่อยได้พบเห็น เช่น การละเล่นสำหรับเด็กเป็นสิ่งที่ดี และควรมี

สอดคล้องกับหลักสูตรภาษาไทยด้วย ซึ่งจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจนภ จมกระบวนวรรณ (2525: 134-137) ซึ่งให้ข้อคิดว่า เด็กไทยเป็นดองกรุง-รัตนโกสินทร์ ครบ 200 ปี ยิ่งร้องเพลงจำจิมะเชื่อเพราะไม่ได้ ร้องเพลงไอ้เข้ ไล่โขง เล่นงูกินหาง เล่นรีรีข้าวสารไม่ถูก แล้วเด็กไทยเป็นดองกรุงครบ 250 ปี จะเล่นได้ เล่นถูกเล่นเป็นได้อย่างไร พร้อมกับเสนอแนะให้บรรจุเรื่องเหล่านี้ลงไป ในหลักสูตร ของนักศึกษาวิชาครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของประยูทธ วัชรศิษฐ์ (2525: 116) เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยว่า อาจสอดคล้องการละเล่น พื้นบ้านไปในทางการเรียนการสอนได้ จึงเป็นที่คาดหมายว่า ถ้าศูนย์วัฒนธรรม วิทยาลัยครูมีบทบาทในลักษณะดังกล่าวมาแล้วอยู่ในระดับมาก ย่อมช่วยสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. บทบาทในด้านการส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น โดยส่วนรวมอาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูจะมีบทบาทในด้านส่งเสริมงาน ประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

อาจารย์เห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมควรสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า วิจัย หรือรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงไปคือ จัดนิทรรศการแสดงผลงานเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นทั้งทาง เอกสาร รูปภาพ โสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนการสาธิตซึ่งนักศึกษาเห็นว่าควร เป็นอันดับแรกและ รองลงไปคือ ควรสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาจัดแสดงประเพณีต่าง ๆ ในวิทยาลัย ทั้งนี้ยอมแสดงให้เห็นว่า อาจารย์และนักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของประเพณีท้องถิ่น ถึงต้องการให้มีการค้นคว้าวิจัย จัดนิทรรศการแสดงผลงาน จัดสาธิตเกี่ยวกับประเพณี ท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายค่านศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ดังที่ ประชา พระแก้ว (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรม ก. 2525: 52) ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า กรมการฝึกหัดครูเน้นเรื่อง คณาจารย์ที่สอนนักเรียนระดับ ท้องถิ่นให้ออกไปค้นคว้า วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น ศึกษาเรื่องวรรณกรรม ท้องถิ่น คติชนวิทยา ภาษาถิ่น ประเพณี เป็นต้น

การจัดกิจกรรมแสดงข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นทั้งทางเอกสาร รูปภาพ โสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนการสาธิต ย่อมทำให้อาจารย์และนักศึกษาได้นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในการเรียนการสอนคติชนวิทยา วรรณคดีชนบประเพณีและศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล คำศรี (2522) ซึ่งพบว่า ครูอาจารย์และนักศึกษาต่างเห็นว่า การจัดกิจกรรมและการใช้ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนคติชนวิทยาจะทำให้เกิดผลดี และการจะสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ครูอาจารย์ควรใช้อุปกรณ์และจัดกิจกรรมหลายประเภท และอาจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่นกิจกรรมส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้น จึงคาดหวังว่า ถ้าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูมีบทบาทในค่านส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่นในระดับมาก ก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพดีขึ้น

5. บทบาทในค่านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรค่านวัฒนธรรม โดยส่วนรวมอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทในค่านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรค่านวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก โดยอาจารย์เห็นว่า ควรฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรค่านวัฒนธรรมเกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูลทางคติชนวิทยา อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงไปคือการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยและท้องถิ่น ขณะเดียวกันนักศึกษาเห็นว่าควรฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรค่านวัฒนธรรมเกี่ยวกับการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยและท้องถิ่นเป็นอันดับแรก

การที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นใกล้เคียงกันเช่นนี้ ย่อมเป็นนิมิตที่ว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง และจะมีผลกระทบในการช่วยปลูกฝังให้อาจารย์และนักศึกษาซึ่งจะเป็นผู้นุรักษ์ ส่งเสริมและถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อไปในภายภาคหน้า มีความรักวัฒนธรรมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รักชาติ รักภาษาไทย อย่างจริงใจ ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการทำนุบำรุงวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของชาติวิธีหนึ่งขง

สุวิวงศ์ พงศ์ไพมูลย์ (2525: 89-90) ที่กล่าวว่า การสร้างความเข้าใจวัฒนธรรม
 พื้นบ้านให้แก่ข้าราชการที่ออกไปเป็นผู้นำในชนบท เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับ..
 ประชาชนคือ หนทางสร้างความมั่นคงของชาติที่ได้ผลแน่นอนและประหยัดที่สุด นอก
 จากนี้ อีกวิธีหนึ่งก็คือ ให้มีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านของไทย
 ทุกแขนงทุกระดับ แปรจากวัฒนธรรมมุขปาฐะให้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีระเบียบ
 วิธีในการเก็บข้อมูลที่ เป็นระบบและสอดคล้องกับข้อคิดของมณี พยอมยงค์ (2525:
 30-31) ที่เสนอว่า ควรมีการรวบรวมผู้สนใจและผู้มีความรู้ทางวัฒนธรรมให้มีโอกาส
 มาทำงานร่วมกันเพื่อจะได้ทำงานให้ส่วนรวมดียิ่งขึ้น และควรจัดสอนวัฒนธรรมท้องถิ่น
 แก่เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเป็นการปลูกฝัง
 วัฒนธรรมให้กับเด็ก ดังนั้นจึงเป็นข้อสรุปได้ว่า การที่อาจารย์และนักศึกษาจะมีความ
 รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นอย่างดีนั้น ควรจะได้รับการฝึกอบรมเกี่ยว
 กับการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยและท้องถิ่น รวมทั้ง
 ทางคติชนวิทยาเสียก่อน

นอกจากนี้ นักศึกษาเห็นว่า การฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม
 ที่สำคัญอีกประการหนึ่งรองลงมา คือ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมและ
 เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งนักศึกษาอาจนำวิธีการที่
 ได้รับไปใช้ต่อไปเมื่อจบไปเป็นครู ข้อคิดเห็นนี้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของบุญเหลือ
 เทพยสุวรรณ (2523: 4) ซึ่งกล่าวถึงข้อบกพร่องในการสอนภาษาไทยว่า สิ่งที่สำคัญ
 ที่สุดก็คือ การขาดความเอาใจใส่ถึงความพยายามในอันที่จะค้นหาวิธีสอนที่ได้ผล
 นวัตกรรม เทคโนโลยีที่นำมาฝึกอบรมให้นักศึกษาในด้านการเรียนการสอนภาษาไทย
 นั้นอาจได้แก่การนำศูนย์การเรียน การสาธิต กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ บทเรียนแบบ
 โปรแกรม สไลด์เทป มาใช้ในการเรียนการสอนซึ่งทำให้การเรียนการสอนภาษาไทย
 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็ได้ ข้อคิดเห็นของนักศึกษาคงกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัย
 ของวิมล คำศรี (2522) ที่พบว่า การเรียนการสอนคติชนจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพ
 สูง หากใช้วิธีสอนแบบฝึกปฏิบัติจริง แบบศูนย์การเรียน แบบสาธิต แบบอภิปราย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลวรรณ สันตวโกมล (2521) ที่ว่า การเรียนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ทำให้บรรยากาศการเรียนสนุกสนานไม่ เบื่อหน่าย ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและฝึกคุณสมบัติอื่นๆ อีกหลายประการ เช่น การใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของทิพวรรณ นาคะสุวรรณ (2524) และนวลเพ็ญ ยศพล (2524) ที่พบว่า บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทปทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ก้าวหน้าขึ้น

ดังนั้นจึงคาดหวังว่าถ้าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูมีการฝึกอบรมวิทยากร และบุคลากรด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะคือ อาจารย์และนักศึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วในระดับมาก ย่อมมีผลกระทบที่ช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูได้ผลดีมีประสิทธิภาพขึ้น

6. บทบาทในด้านการจัดดำเนินการด้านหอวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ควรมีบทบาทในด้านการจัด ดำเนินการด้านหอวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งการจัดดำเนินการในด้านนี้ มักจะอยู่ในลักษณะของการบริการเพื่อการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาไทย ซึ่งมักเน้นหนักทางด้านคึกคักวิทยา และวรรณกรรมท้องถิ่น เพราะหอวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู เป็นหอวัฒนธรรมท้องถิ่น

อาจารย์เห็นว่า สิ่งแรกที่ศูนย์วัฒนธรรมควรจัดดำเนินการ คือ ห้องสำหรับ เก็บข้อมูลและจัดแสดงข้อมูลทางภาษา วรรณกรรมและคึกคักวิทยาโดยเฉพาะข้อนี้เป็น ความจริงที่ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูโดยทั่วไปยังไม่มีอาคารสถานที่ ห้องต่าง ๆ เป็น สักส่วนของตนเองโดยเฉพาะ มักจะอาศัยห้องตามอาคารเรียนต่าง ๆ ซึ่งบางครั้ง เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน ที่เป็นดังนี้ก็อาจเพราะขาดงบประมาณและความ พร้อมอื่น ๆ หลายด้าน ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้บริหารระดับสูงควรปรับปรุงแก้ไขต่อไป นอกจากนี้อาจารย์เห็นว่า รองลงไปศูนย์ฯ ควรจัดบริการเกี่ยวกับของจริง เช่น สมุดข่อย ใบลาน หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น โถ ครก ไซ กระบุง ก็กระตุกเป็นต้น

ส่วนนักศึกษาเห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูจักษุบริการภาพยนตร์ หรือเทปโทรทัศน์ (วีซีไอเทป) เกี่ยวกับวัฒนธรรมวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงไปคือ สไลด์เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน และการละเล่นสำหรับเด็ก

ข้อคิดเห็นถึงกล่าวของอาจารย์และนักศึกษาแสดงถึงความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนเพราะจะช่วยให้เข้าใจ เนื้อหาบทเรียนต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางค่านววรรณคดี วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Robert Glaser (1965: 579) และ Edmand I Farrell (1972: 104) ที่ให้ข้อคิดว่าการสอนวรรณคดีควรใช้วัสดุทัศนูปกรณ์เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์มาช่วยให้การเรียนการสอนนั้นน่าสนใจ และทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนทรี เถลิงพงศธร (2522) ที่พบว่านักเรียนต้องการให้อาจารย์สอนวรรณกรรมร้อยกรองของไทย โดยใช้สื่อการสอนประกอบ

ดังนั้นจึงคาดหวังว่า ถ้าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูจักษุวัฒนธรรมอย่างคมีบริการต่าง ๆ ในระดับมากตามข้อคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาแล้ว ย่อมมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย

1. ควรจะมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้า และวิจัยทางวัฒนธรรมค่านต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยได้ โดยเฉพาะทางค่านคติชนวิทยา และวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น
2. ควรมีความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับแหล่งวิชาการทางวัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น ทางคติชนวิทยา รู้จักเลือกเฟ้นแหล่งวิชาการที่จะศึกษาและรู้จักแหล่งวิชาการให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะคือศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาควรพยายามอย่างยิ่งที่จะใช้ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูของท่านให้เกิด

ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้มากที่สุด

3. ควรให้ความร่วมมือและประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูใน
ทุก ๆ ทางเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการศูนย์วัฒนธรรม
ทั้งนี้เพราะอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยส่วนมากย่อมมีความรู้ความเข้าใจและสนใจด้าน
วัฒนธรรมของไทยและท้องถิ่นเป็นพื้นฐานอยู่แล้วจึงคาดว่าจะสามารถที่จะช่วยปฏิบัติงาน
ด้านต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูได้เป็นอย่างดี

4. ควรจะมีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจน
จนการพลิกแพลงสรรหาวิธีสอนและกิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษา
ไทย โดยเฉพาะคือ การพยายามนำเรื่องราวต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งอาจ
ได้แก่นิทานพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นสำหรับเด็ก ภาษิตปริศนาคำทาย
มาสอดแทรกไว้ในการเรียนการสอนภาษาไทย

5. ควรจะสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ทาง
ด้านภาษาถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นหรือคติชนวิทยา จากศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู ทั้งนี้
เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ
เป็นการปลูกฝังความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมให้นักศึกษาไปด้วยในตัว

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู

1. ควรมีความรักและศรัทธาในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมอย่าง
จริงใจและจริงจัง

2. ควรจะมีการกระจายงาน จัดวางตัวบุคคลฝ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
และทั่วถึง เพื่อให้การดำเนินงานตามบทบาทต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายของศูนย์วัฒนธรรม และควรประสานงาน
ให้บุคคลทุกฝ่ายร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานอย่างแท้จริง

3. ควรพยายามทุกวิถีทางที่จะสนับสนุน ส่งเสริม และปรับปรุงการ
ดำเนินงานตามบทบาทต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมให้ดีขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือ
จากทั้งอาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย รวมทั้งชุมชน ทั้งนี้เพื่อเอื้อประโยชน์

และสนับสนุน ส่งเสริมการ เรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู ให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

4. ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานในบทบาทด้านต่าง ๆ
ให้มีสัดส่วนเหมาะสมไม่การ เน้นบทบาทด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป จะทำให้กระทบ
กระเทือนต่อการดำเนินงานบทบาทด้านอื่น ๆ

5. ควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยาลัยกับชุมชนให้กว้างขวาง
ออกไป และพยายามใช้แหล่งวิชาการ วิทยากร จากชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการ
ศึกษาค้นคว้าข้อมูล โดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเอื้อถึงประโยชน์ในการ เรียนการสอน
วิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการ เรียนการสอนภาษาไทย ซึ่ง
ต้องศึกษาถึงภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น

6. ควรพยายาม ปรับปรุงหอวัฒนธรรมวิทยาลัยครูให้เป็นแหล่งรวมทาง
วัฒนธรรมประเพณีอย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้อาจารย์ นักศึกษาตลอดจนผู้สนใจได้
ใช้หอวัฒนธรรมวิทยาลัยครูให้เกิดประโยชน์ในการ ศึกษาหาความรู้อย่างแท้จริง

7. ควรสนับสนุนให้มีการ ประชุมร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง
เพื่อขอรับรอง ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู เป็นศูนย์หรือหน่วยงานที่ถูกต้องตาม
พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูและมีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาเพื่ออาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้
ปฏิบัติงานจะได้มีความรู้สึกสะทอนใจและมั่นใจในการ ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูที่มีต่อการเรียน
การสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มอื่น ๆ เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกับบทบาทที่มี
ต่อการ เรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูที่มีต่อการ
เรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ต่อไป

3. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ศูนย์ วัฒนธรรม
วิทยาลัยครู อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทของ

ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์
วัฒนธรรมวิทยาลัยได้มีผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพตามจุดหมายของการตั้งศูนย์วัฒนธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย